

G. R. Berridge, M. Keens-Soper, T. G. Otte: Diplomatska teorija od Machiavellija do Kissingera

(Fakultet političkih znanosti, biblioteka Politička misao,
Zagreb, 2005.)

Knjiga "Diplomatska teorija od Machiavellija do Kissingera" autora G. R. Berridgea, M. Keens-Sopera i T. G. Ottea u izdanju Fakulteta političkih znanosti, iako nije u popisu obvezne literature za studente prava, svojim sadržajem nesumnjivo može postati nezaobilazna literatura onih studenata koji pokazuju širi interes za diplomaciju i teoriju diplomacije.

Autori će kroz eseje o Machiavelliju, Guicciardiniju, Grotiusu, Richelieu, Wicquefortu, Callieresu, Satowu, Nicolsonu i Kissingeru dati elemente teorije koja diplomaciju definira kao sustav "...službenih kanala komuniciranja kojima se koriste članice sustava država". Tekstovi prikaza diplomacije odabrani su zbog razumijevanja nekih bitnih odrednica diplomacije i teorije diplomacije kao i iz razloga što ilustriraju razvoj diplomacije. Ovakva definicija, koja diplomaciju određuje kao složeni i osjetljivi sustav pregovora i pregovaranja, izvedena je iz šireg povijesnog konteksta koji započinje nekad uobičajenim određenjem veleposlanika kao "odraza njihovih vladara u ogledalu" a završava odredbama kodificiranog običajnog međunarodnog prava (Bečke konvencije o diplomatskim, odnosno konzularnim odnosima). Pregovori su bitan instrument usklađivanja različitih, vrlo često i suprotstavljenih interesa država. Upravo u današnje vrijeme, vrijeme koje je obilježeno napetostima i oružanim sukobima, izuzetno je značajno utemeljenje odredbe diplomacije na sustavu pregovora. "...samo se pregovaranjem mogu ostvariti prednosti do kojih se dolazi zajedničkim traganjem za općim interesima, i samo se pregovorima može spriječiti primjena nasilja u traženju rješenja za suprotstavljene argumente i prepirke." Drugim riječima diplomacija je ovdje određena kao sustav prevencije, odnosno "kao bedem protiv međunarodnog kaosa."

Dok je ovakva odredba diplomacije tema zbirke eseja u ovoj knjizi, autori se u uvodnom dijelu knjige bave i diplomatskom teorijom. Za nju će ustvrditi da je "po svojoj prirodi refleksivna, trajno utemeljena u povijesnim razmišljanjima i nadahnućem je beziznimno etična." Diplomatska teorija pojavila se gotovo u isto vrijeme kad je i diplomacija u 15. stoljeću poprimila svoj specifičan moderni oblik, u kojem se, među ostalim, pojavljuje i norma da diplomati moraju podržavati vanjsku politiku svoje države bez obzira na njezin sadržaj te da diplomati ne trebaju održati svoja obećanja dana stranim vladama ako ona ne služe interesima vlastite države. "I, naposljetku, premda su lobiranje, prikupljanje informacija i dogovaranje sporazuma osnovne dužnosti veleposlanika, njegov zadatak reprezentiranja više je od trivijalne ceremonijalne važnosti. Predstaviti državu u društvu domaćina i zaštitnika znači dostojanstveno izraziti neovisnost koja pripada onima u čije suvereno ime veleposlanik djeluje."

Ogledni primjerak knjige ustupio nam je Fakultet političkih znanosti u Zagrebu.

188. str. prazna